

LUCIJA LJUBIĆ

GLUMAČKA LJEPOTA SAMOZATAJNOSTI

KORALJKA HRS

(Zemun, 21. listopada 1941. – Zagreb, 25. lipnja 2023.)

U jednom od svojih malobrojnih intervjua Koraljka Hrs na novinarsko je pitanje odgovorila retoričkim pitanjem: „Uostalom, nakon nekog vremena se zaboravi kako si ovo ili ono odigrao. U usporedbi s arhitektima koji su čitav život prisiljeni gledati ono što su napravili, književnicima ili skladateljima koji također ostavljaju djela za uvijek, ovo, mislim, glumcima, ipak, nije tako ozbiljno, zar ne?“ (Jagoda Martinčević: *Dvostruka trema lady Hurf*, „Vjesnik“, 14. studenoga 1987.). Naime, Koraljka Hrs – pravim imenom Marija Kincl – dala je samo nekoliko intervjua i izbjegavala je medije. O njezinu se privatnom životu znalo da je u braku s arhitektom Brankom Kinclom i da je majka dvojice sinova. Međutim, unatoč glumičinoj samozatajnosti, njezine su odigrane kazališne, filmske i televizijske uloge duboko usađene u povijest hrvatskoga kazališta i svojom vrsnoćom zasigurno su nadmašile glumičine dvojbe.

Koraljka Hrs rođena je u Zemunu 1941. godine, a gimnaziju je završila na Sušaku. Na prijemni ispit na Akademiju dramske umjetnosti u Zagrebu otišla je bez velikih očekivanja. Za razliku od većine kandidata, pripremila je prozni ulomak iz

jedne novele Janka Polića Kamova i primljena je. Studij glume apsolvirala je 1964., a diplomirala je 1974. godine. Kao jedna od ponajboljih studentica, već se 1965. pridružila ansamblu Hrvatskoga narodnog kazališta u Zagrebu i ondje je ostala do 1993. Iako je desetljećima bila ukorijenjena u najstariju hrvatsku kazališnu kuću, svojim je nastupima obilježila i povijest Teatra &TD, Kazališta Marina Držića u Dubrovniku te Dubrovačkih ljetnih igara. Iako o sebi nije razmišljala kao o 'repertoarnoj glumici', popis njezinih odigranih uloga iznimno je zanimljiv i raznorodan, što svjedoči o bogatstvu izražajnih mogućnosti Koraljke Hrs.

Prošla je put od kazališnih uloga mladih, naivnih djevojaka preko ljubavnica do tragičnih heroína, ali svakoj je ulozi pristupala pomno i strpljivo, sa strahopoštovanjem procjenjujući svoj udio u svakoj izvedbi, uz neizbježne usporedbe s onima prethodnima te uz trajnu nadu i napor da sljedeća izvedba bude još bolja. Njezina pronicavost i britkost možda su ponajbolje dolazile do izražaja u ulogama koje su zahtijevale preciznu i decentnu mjeru komike ili tragike. Zato je bila izvrsna kao, primjerice, Goldonijeva Lisetta u *Velikom smiješnom ratu*, Honey u Albeejevu djelu *Tko se boji Virginije Woolf* ili Molièreova Agnès u *Školi za žene*, a u probijanju vlastitih granica nije zaostajala ni kao Čehovljeva Nina u *Galebu*, Estelle u Sartreovu djelu *Iza zatvorenih vrata* ili Frizerka u Grassovu komadu *Plebejci uvijek bavaju ustanak*. Dojmljiva su i zapažena njezina tumačenja Shakespeareove Ofelije u *Hamletu* i Hermije u *Snu Ivanjske noći*. U stranom repertoaru važne su i njezine interpretacije Luise Strozzi (A. de Musset *Lorenzaccio*) i Nataše (M. Bulgakov, *Majstor i Margarita*).

U hrvatskom repertoaru bila je Vojnovićeva Deša i Pavle (*Dubrovačka trilogija – Allons enfants i Suton*), Držićeva Petrunjela u *Dundu Maroju*, Gruba u *Grižuli* i Goja u Benetovićevoj *Hvarkinji* te Doktor Ponkracijuš u *Hipohondrijakušu* anonimnog autora. Enka u Marinkovićevu i Spaićevu *Kiklopu* ulazi u njezine ponajbolje uloge, a izvrstan je i njezin nastup u Marinkovićevoj *Pustinji* u ulozi Suzane. U Pricinoj *Ostavci* tumačila je dramski lik Hermine Šumovske. Unatoč prolaznosti kazališnog čina, uloge Koraljke Hrs u povijesti hrvatskoga glumišta nisu prošle nezamijećeno.

Svoju glumačku gipkost i umijeće otjelotvorenja posve različitih uloga iskazala je u sezoni 1978./1979. kad je tumačila i pet uloga u Ayckbournovim *Zabunama* i Gemmu Polić u Šnajderovu djelu *Kamov – smrtopis* pa je primila godišnju Nagradu za kazališnu umjetnost *Dubravko Dujšin*. U zaključku obrazloženja nagrade stoji da je Koraljka Hrs tim ulogama „obogatila svoj komičarski dijapazon sjetnom, dubljom, životnijom nijansom. Možda upravo u ulogama iz protekle sezone ona spaja suptilnost svoje komike i snagu svog dramskog talenta u cjelovit i osebujan glumački izraz“. Potvrdila ga je i krajem glumačke karijere, tumačeći Lady Hurf u Anouilhovu *Plesu lopova* koji je režirao Vlado Habunek, izjavivši da ga je upravo talent Koraljke Hrs ponukao da uprizori to djelo. Marija Grgičević zabilježila je da je glumica ostvarila ulogu koja „iznenađuje neočekivanom novošću tona, izrazom nataložena iskustva i gorka humora, tako precizno doziranog kao da

se cijele večeri priprema vrhunski finale“ (*Protiv ružnoće*, „Vjesnik“, 15. listopada 1987.). Suradivala je s kazališnim redateljima među kojima su Kosta Spaić, Joško Juvančić, Mladen Škiljan, Ivica Kunčević i Krešimir Dolenčić te Horea Popescu. Nastupila je u više filmova, među kojima se ističu *Bravo, maestro* i *U raljama života* Rajka Grlića te *Zločin u školi* Branka Ivande. Kad je napustila HNK u Zagrebu, predavala je glumu na Akademiji dramske umjetnosti, ostavivši traga među svojim studentima kao zrela savjetnica i vrsna nastavnica.

Osjetljiva na detalje, promišljena u izvedbi i trajno samokritična, Koraljka Hrs doradivala je svoje dramske likove nerijetko tražeći u njima neravnine i procijepe u koje se voljela zavući, pomno ih pregledati i upoznati, a potom ih promišljeno donijeti na pozornicu. Sklonost detalju u njezinu je radu značila pomnu analizu povjerene joj uloge i izazovan, naporan i neizvjestan hod po granici. Možda je mogla biti neke druge struke, ali ona bi uvijek bila vezana uz kazalište. Stoga u njezinoj biografiji nije nevažno što se šezdesetih godina 20. stoljeća okušala i kao kostimografkinja (Neil Simon, *Bosonogi u parku*; R. Dubillard, *Naivne laste*) ili što je devedesetih suradivala s Habunekom u režiji Marivauxove *Dvostruke nevjere*. Kako je rekla u spomenutom intervjuu: „Znate, ja stalno mojima u kazalištu govorim da ću konačno ipak dati molbu za mjesto inspicijenta i tako ostati u kazalištu koje beskrajno volim, ali i učiniti kraj ovim mojim glumačkim morama“, misleći i na svoja povremena nezadovoljstva dodijeljenim a ne odabranim ulogama, ali i na ljubav prema kazališnoj umjetnosti.

Pišući desetljećima o različitim ulogama Koraljke Hrs, kazališni su kritičari u većini tekstova uz tu glumicu vezali ozbiljnost, marljivost i upornost u radu, a istovremeno tankočutnost i blagost, britkost i duhovitost, produhovljenost, suzdržanost i neizbježnu samozatajnost. Njezine su glumačke kreacije, svaka za sebe, ponudile različite, umjetnički promišljene i scenski proživljene komadiće zbilje koji su se – u mozaiku raznobojnih djelića – pokazali kao stvaralački lucidna, inteligentna i intrigantna kompozicija.